

ปัญหาวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

นางสาวกาญจนา โนนทวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1294-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROCEDURAL PROBLEMS OF THE INFORMATION
DISCLOSURE TRIBUNAL

Miss Kanchana Nontanawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1294-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
โดย   นางสาวกาญจนา โนนทวงศ์
สาขาวิชา   นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   อาจารย์ ดร.ฤทัย หงส์ศิริ

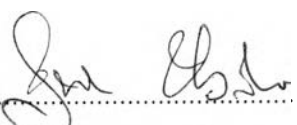
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาววงศ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.ฤทัย หงส์ศิริ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ)

กาญจนา โนนทวงศ์ : ปัญหาวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร. (PROCEDURAL PROBLEMS OF THE INFORMATION
DISCLOSURE TRIBUNAL) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์,
อ. ที่ปรึกษาร่วม : อ.ดร.ฤทัย หงส์ศิริ, 247 หน้า. ISBN 974-03-1294-2.

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับวิธีพิจารณาของ
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งที่เป็นปัญหาในทางวิชาการ และปัญหาในทาง
ปฏิบัติโดยเทียบกับวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทในต่างประเทศ

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสำคัญของวิธีพิจารณาได้แก่ปัญหาในเรื่องของการ
ทบทวนคำวินิจฉัยโดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั่นเอง เนื่องจากกฎหมาย
และระเบียบที่เกี่ยวข้องไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวเอาไว้ก่อให้เกิดความสับสน
ในการบังคับใช้กฎหมายทั้งที่เกิดจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารและคำพิพากษาของศาลฎีกา ที่มีการตีความไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัย
ข้อพิพาทตามที่กำหนดในกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในทางตุลาการ นอกจากนี้ใน
วิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารยังขาดการถ่วงดุลอำนาจในการ
วินิจฉัยชี้ขาดและกำหนดหลักเกณฑ์การให้เหตุผลในคำวินิจฉัยน้อยจนเกินไป อีกทั้งยังขาดความ
ครบถ้วนสมบูรณ์เกี่ยวกับหลักการสำคัญ ๆ อยู่หลายประการ อาทิ หลักการคัดค้านโต้แย้งและ
แสดงเหตุผล หลักความเป็นกลางของผู้วินิจฉัย ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของคำวินิจฉัย
และทำให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร

ดังนั้น ควรแก้ไขปรับปรุงวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายโดยการกำหนดหลักเกณฑ์ในการ
ทบทวนคำวินิจฉัยของตนเองให้มีความชัดเจน และสร้างกลไกในการถ่วงดุลอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด
โดยการนำเอา "ระบบการวินิจฉัยชี้ขาดแบบสองชั้น" มาปรับใช้ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมหลักการ
สำคัญ ๆ อันเป็น "หัวใจ" ของวิธีพิจารณาไว้อย่างครบถ้วน จะทำให้คำวินิจฉัยมีมาตรฐานสูงขึ้น
และได้รับการยอมรับจากคู่กรณีและประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งยังเป็นการสร้างกลไกควบคุมมิให้
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ตามอำเภอใจ และเป็นหลัก
ประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้เกิดผลได้อย่างแท้จริงนั่นเอง

ลายมือชื่อนิติสด .....

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4286055034 : MAJOR LAW S

KEY WORD : THE INFORMATION DISCLOSURE TRIBUNAL

KANCHANA NONTANAWONG : PROCEDURAL PROBLEMS OF THE
INFORMATION DISCLOSURE TRIBUNAL. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. DR.KRIENKRAI CHAROENTHAVAT, THESIS
CO-ADVISOR : DR.RUTHAI HONGSIRI, 247 pp. ISBN 974-03-1294-2.

The purpose of this thesis is to study the procedural problems of the Information Disclosure Tribunal both in academic aspect and in practice. The study is carried out by making a comparative study on procedure of tribunals in some other countries.

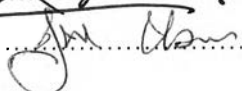
The result of the study manifests that the most important problem is those regarding the review procedure of the Information Disclosure Tribunal. The problem arises from the lack of procedural provisions concerned at both statutory and subordinated legislation levels. The confusion in applying law occurred in the making of decision of the Tribunal itself and in the judgement of courts. It is found in some Supreme Court judgements that the Court has applied law inconsistent with the power and duty of the Tribunal as a quasi-judicial body. Another problems are the lack of balance in making decision of the Tribunal and the lack of a compulsory provision in giving reason to the decision. Besides, such important procedural principles as the challenge of tribunal members and the impartiality are still not clearly specified in the relevant Act. These may cause the people feel that their rights and freedom are not well protected as it should be.

The procedure of the Information Disclosure Tribunal should, therefore, be revised so as to be consistent with the function of the Tribunal as a quasi-judicial body by making clear to the review procedure thereof. The two-tier decision should be introduced as the balance mechanism in decision making process. Certain key procedural principles should be added in the relevant provisions. The author hopes that it would improve the standard of decision of the Tribunal so that it would be more acceptable by the parties concerned and the public. Moreover, it would be a measure to prevent the arbitration of the Tribunal, which shall be the effective measure to protect rights and liberties of the people.

Field of study Law
Academic year 2001

Student's signature.....

Advisor's signature .....

Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ และอาจารย์ ดร.ฤทัย หงส์สิริ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และได้ให้ทั้งความรู้ แรงคิด และข้อแนะนำเกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมายมากมาย อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาววงศ์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งคำแนะนำที่ได้รับจากอาจารย์ทั้งสองท่าน มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเป็นอย่างมาก

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณมรกต โนนทรวงศ์ มารดาผู้เป็นที่รักและเคารพบูชายิ่งของผู้เขียนที่ได้มอบทั้งความรักและกำลังใจให้ผู้เขียนเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณครอบครัวโนนทรวงศ์และครอบครัวหงษ์ทองสำหรับกำลังใจที่ดีที่มีให้มาโดยตลอด ขอขอบคุณ ดร.ภาณุมาศ สิทธิเวคิน ผู้บังคับบัญชาผู้เอื้ออาทร , คุณสิริพันธ์ พลรบ, คุณสมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ์, คุณตรีศ นิคโรธางกูร, คุณกรรวา พิพัฒน์พรธรรม, คุณปฐมภรณ์ เอี่ยมจินดา, คุณพรสกล ปาณิกบุตร และคุณเอกพงษ์ ตั้งวิชาชาญ ซึ่งท่านเหล่านี้ล้วนแต่เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อน ๆ คณะนิติศาสตร์ จุฬาฯ, เพื่อน ๆ และพี่ ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และคุณนวรรตน์ พึ่งประสิทธิ์ ที่ได้พิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความรวดเร็วและหาค่าผิดได้ยาก รวมถึงท่านอื่น ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้เขียนซึ่งอาจมิได้รับการกล่าวถึงไว้โดยเฉพาะเจาะจง ณ ที่นี้ได้ทั้งหมด

ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณ คุณอดิชาติ หงษ์ทอง บุคคลสำคัญที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างผู้เขียนตลอดมา จบจบวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์และคุณค่าทางการศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาต่อผู้เขียน แต่หากวิทยานิพนธ์นี้มีความบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออน้อมรับความบกพร่องนั้นไว้แต่ผู้เดียว

กาญจนา โนนทรวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
บทที่ 2 การใช้อำนาจทางตุลาการในการวินิจฉัยข้อพิพาทของฝ่ายปกครอง	
ในรูปคณะกรรมการ.....	6
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ.....	6
2.1.1 วิวัฒนาการของทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจอริปไตย.....	8
2.1.2 อิทธิพลของทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจอริปไตย.....	10
2.1.3 การโต้แย้งทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจอริปไตย.....	12
2.1.4 ความเป็นจริงกับทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจอริปไตย.....	14
2.2 การใช้อำนาจตุลาการในการวินิจฉัยข้อพิพาทของฝ่ายปกครองในรูปคณะกรรมการ.....	15
2.2.1 คณะกรรมการตามหลักกฎหมายปกครอง.....	17
2.2.1.1 คณะกรรมการในทางปกครองทั่วไป.....	18
2.2.1.2 คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	18

สารบัญ (ต่อ)

2.2.1.2.1	ความหมายของ “ข้อพิพาททางปกครอง”.....	18
2.2.1.2.2	ความหมายของ “คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาททาง ปกครอง”.....	20
	ก. ความหมายโดยทั่วไป.....	20
	ข. ความหมายตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539.....	20
2.2.1.2.3	การแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างคณะกรรมการ วินิจฉัยข้อพิพาทและคณะกรรมการอื่น.....	21
	ก. เหตุผลและความจำเป็นในการแบ่งแยก ความแตกต่างระหว่างคณะกรรมการ วินิจฉัยข้อพิพาทและคณะกรรมการอื่น.....	21
	ข. หลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยว่าองค์กรใดมี สถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	24
	(1) หลักเกณฑ์ด้านองค์กรและวิธีพิจารณา.....	24
	(2) หลักเกณฑ์ด้านอำนาจหน้าที่.....	31
2.2.1.2.4	เหตุผลและความจำเป็นของการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัย ข้อพิพาท.....	33
2.2.2	อำนาจในการวินิจฉัยข้อพิพาทของคณะกรรมการ.....	35
2.3	การวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร.....	36
2.3.1	องค์ประกอบของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร.....	36
2.3.2	สถานะทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ.....	37
2.3.3	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร.....	41

2.3.4 การอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ.....42

    2.3.4.1 เหตุแห่งการยื่นอุทธรณ์.....42

    2.3.4.2 ผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์.....44

2.3.5 ผลของคำวินิจฉัย.....46

    2.3.5.1 ผลของการเป็นที่สุดของคำวินิจฉัย.....46

    2.3.5.2 ผลของการเป็นคำสั่งทางปกครอง.....47

บทที่ 3 การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางปกครองโดยองค์กรในรูปแบบของคณะกรรมการ

ในต่างประเทศ.....49

3.1 แนวความคิดเบื้องต้น.....49

3.2 คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Administrative Agency) ในประเทศ

    สหรัฐอเมริกา.....50

    3.2.1 ความเป็นมาและการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....50

    3.2.2 ลักษณะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....53

    3.2.3 วิธีพิจารณาข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....56

        3.2.3.1 การเสนอข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ.....56

        3.2.3.2 วิธีพิจารณาข้อพิพาทของคณะกรรมการฯ.....57

    3.2.4 การทำคำวินิจฉัยและผลของคำวินิจฉัย.....64

3.3 คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Tribunals) ในประเทศอังกฤษ.....67

    3.3.1 ความเป็นมาและการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท 67

        3.3.1.1 เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท

            ในประเทศอังกฤษ.....70

                3.3.1.1.1 เหตุผลในการจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาอุทธรณ์แทนการพิจารณา

                    ตามสายการบังคับบัญชา.....71

                3.3.1.1.2 เหตุผลในการจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาอุทธรณ์แทนการฟ้องร้อง

                    โดยตรงต่อศาล.....71

        3.3.1.2 วิวัฒนาการของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....73

        3.3.1.3 ผลดีของการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....77

สารบัญ (ต่อ)

3.3.2 ประเภทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	78
3.3.2.1 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ เขตอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัย.....	78
3.3.2.2 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ รูปแบบการจัดโครงสร้างของคณะกรรมการ.....	79
3.3.2.3 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์ในเรื่อง ของคู่กรณี.....	80
3.3.2.4 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล ของสภาแห่งคณะกรรมการ.....	80
3.3.2.5 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์ในด้านรูปแบบ ของการควบคุมคณะกรรมการ.....	81
3.3.3 ลักษณะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	82
3.3.4 วิธีพิจารณาข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	86
3.3.4.1 การเสนอข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณา.....	87
3.3.4.2 กระบวนการในการพิจารณา.....	88
3.3.4.2.1 องค์คณะในการพิจารณา.....	88
3.3.4.2.2 การมีทนายความหรือผู้แทนในกระบวนการพิจารณา.....	90
3.3.4.2.3 การดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยใช้ระบบกล่าวหา.....	91
3.3.4.2.4 การพิจารณาโดยยึดหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice).....	93
3.3.5 การทำคำวินิจฉัยและผลของคำวินิจฉัย	96
3.3.5.1 การวินิจฉัยโดยเสียงข้างมาก.....	96
3.3.5.2 หลักบรรทัดฐานคำวินิจฉัย (Doctrine of Precedent).....	96
3.3.5.3 การให้เหตุผลในคำวินิจฉัย.....	97
3.3.5.4 ผลของคำวินิจฉัย.....	100

สารบัญ (ต่อ)

3.3.6 การขอให้พิจารณาใหม่.....	102
3.3.6.1 การขอให้พิจารณาใหม่ตามหลักกฎหมายคอมมอนลอว์.....	103
3.3.6.2 การขอให้พิจารณาใหม่ตามกฎหมายลายลักษณ์อักษร.....	104
3.4 คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Commission juridictionnelle) ในประเทศ ฝรั่งเศส.....	105
3.4.1 การจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	105
3.4.1.1 แนวความคิดและความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดตั้ง.....	105
3.4.1.2 เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้ง.....	110
3.4.2 ประเภทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	112
3.4.2.1 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ รูปแบบการจัดโครงสร้างขององค์กร.....	113
3.4.2.2 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์ในด้าน องค์ประกอบขององค์กร.....	114
3.4.2.3 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย.....	117
3.4.2.4 ประเภทของคณะกรรมการที่จำแนกตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ รูปแบบในการควบคุมองค์กร.....	118
3.4.3 ลักษณะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	119
3.4.4 วิธีพิจารณาข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	127
3.4.4.1 การเสนอข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ.....	129
3.4.4.1.1 การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องเรียน.....	129
3.4.4.1.2 ผู้มีสิทธิยื่นคำฟ้องหรือคำร้องเรียน.....	130
3.4.4.1.3 อายุความในการเสนอข้อพิพาท.....	132

สารบัญ (ต่อ)

3.4.4.2 กระบวนการในการพิจารณาข้อพิพาทของคณะกรรมการฯ.....	134
3.4.4.2.1 องค์คณะในการพิจารณา.....	134
3.4.4.2.2 การพิจารณาโดยยึดหลักเกณฑ์ทั่วไปแห่งกฎหมาย (les principes généraux du droit).....	135
3.4.4.2.3 การพิจารณาและการไต่สวนหรือสอบสวนข้อเท็จจริง.....	137
3.4.4.2.4 วิธีพิจารณาแบบถ่วงดุลอำนาจวินิจฉัยด้วยระบบ การชี้ขาด 2 ชั้น.....	139
3.4.4.2.5 การทำคำวินิจฉัย.....	143
3.4.5 ผลของคำวินิจฉัย.....	145
3.4.6 การขอให้พิจารณาใหม่.....	147
3.4.6.1 การขอให้พิจารณาใหม่กรณีที่คู่ความขาดนัด.....	149
3.4.6.2 การขอให้พิจารณาใหม่โดยบุคคลภายนอก.....	150
3.4.6.3 การขอให้พิจารณาใหม่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ.....	150
บทที่ 4 วิธีพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย	
ข้อมูลข่าวสาร.....	152
4.1 เหตุผลและความจำเป็นของการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวิธีพิจารณา.....	152
4.2 วิธีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	
พ.ศ. 2542.....	154
4.2.1 องค์คณะในการพิจารณา.....	155
4.2.2 กระบวนการในการพิจารณา.....	156
4.2.3 การให้สิทธิคู่กรณีโต้แย้งและแสดงเหตุผล.....	158
4.2.4 การทำคำวินิจฉัย.....	159
4.3 ปัญหากรณีการทบทวนคำวินิจฉัยโดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย	
ข้อมูลข่าวสาร.....	160
4.3.1 แนวความคิดในการทบทวนคำวินิจฉัย.....	160

สารบัญ (ต่อ)

4.3.2	ศึกษาวิเคราะห์คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค 1/2541.....	166
4.3.3	ศึกษาวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4126/2543.....	175
4.4	ปัญหาการโต้แย้งคำวินิจฉัยโดยคู่กรณีฝ่ายรัฐ.....	179
4.5	ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการฯ พ.ศ. 2542.....	182
4.5.1	ปัญหาการกำหนด “วิธีพิจารณา” ไว้ในระเบียบฯ.....	183
4.5.2	ปัญหาความไม่ครบถ้วนเกี่ยวกับหลักการสำคัญของวิธีพิจารณาและ และวินิจฉัยอุทธรณ์.....	186
4.5.2.1	ปัญหาเกี่ยวกับหลักการคัดค้านโต้แย้งและแสดงเหตุผล.....	187
4.5.2.2	ปัญหาเกี่ยวกับหลักความเป็นกลางของผู้วินิจฉัย.....	197
4.5.2.3	ปัญหาเกี่ยวกับแนวคิดในการถ่วงดุลอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด.....	201
4.5.3	ปัญหาการทำคำวินิจฉัย.....	208
4.5.4	ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์.....	215
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....		220
	บทสรุป.....	220
	ข้อเสนอแนะ.....	229
รายการอ้างอิง.....		233
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		247